

INTERVENCIÓ DE MIQUEL ICETA EN EL DEBAT SOBRE LA QÜESTIÓ DE CONFIANÇA (Parlament de Catalunya, 29.09.16)

Gràcies, senyora presidenta, senyores i senyors diputats,

Molt Honorable President de la Generalitat,

El grup socialista no va votar la seva investidura el mes de gener, i tampoc no li atorgarà la confiança el mes de setembre.

Ras i curt, nosaltres no compartim el seu objectiu polític de la independència. Ni volem dividir els catalans, ni ens volem separar de la resta d'Espanya.

Dit això, ens estimem el país i la seva gent tant com vostè. I volem contribuir al progrés i al benestar col·lectiu tant com vostè. Volem prosperitat, justícia social i bon govern. Volem treballar per tenir més autogovern, millor finançament i un paper protagonista en la reforma federal d'Espanya i en la construcció d'Europa, cosa que no podríem fer si vostè aconseguís el seu objectiu. Defensem la via del diàleg, la negociació i el pacte. I rebutgem les solucions unilaterals per ineficaces. La unilateralitat no va enlloc. Vostè no té ni legitimitat ni força per imposar una via unilateral. I tampoc no té dret a posar les institucions catalanes, que són de tots, fora de la llei, li he dit ja en diverses ocasions. Vostè s'entesta en presentar un projecte que ho és del 48% dels ciutadans de Catalunya. Però, i la resta? No compta?

President, abans d'entrar una mica més a fons en aquestes i altres qüestions, voldria dir-li que el sentit d'aquest debat quedaria absolutament desvirtuat si avui mateix el soci que va assegurar la seva investidura (i l'únic que el pot acompanyar en aquesta qüestió de confiança) no afirma de forma inequívoca que votarà els pressupostos.

Vostè mateix va dir-ho ahir: "no m'atorgueu la confiança si després no heu de donar suport als pressupostos". Per tant, jo que vaig felicitar-lo per la iniciativa de convocar aquest debat, avui li he de dir que, depèn de com, aquest debat no servirà a l'objectiu de donar un senyal clar de continuïtat i estabilitat a la seva acció de govern. Ara mateix, el seu govern segueix sense tenir l'estabilitat garantida. I, en efecte, si els que li atorguen la confiança no estan disposats després a votar els pressupostos, aquest debat no haurà servit de res.

Torno al fil principal de la meva intervenció. No podem fer-li confiança no només perquè no compartim objectius i full de ruta, sinó perquè tampoc acaba complint allò al que es compromet. Recordi que el gener ens parlava d'un procés participatiu. On és? Recordi que al gener parlava d'un avantprojecte de llei del procés constituent. On és? Fins i tot alguna de les ponències conjuntes que han creat Junts pel Sí i la CUP està caducada perquè ha finit el termini en que havia d'acabar la seva feina i ni tant sols han demanat pròrroga. El gener

ens parlava d'internacionalització del procés. President, en aquests vuit mesos s'ha pogut veure amb algun primer ministre o ministre d'afers exteriors d'algun dels 28 països de la Unió Europea? Deixant Espanya a banda, és clar.

Abans li deia que Catalunya vol treballar per a construir una nova Europa, perquè aquesta nova Europa necessita Catalunya tant com Catalunya necessita a Europa i el camí que vostè assenyala faria impossible que hi participéssim. Si ja és difícil que un país entri a la Unió Europea, és impossible que ho faci a partir d'un trencament de la legalitat. O em pot citar algun país europeu que estigui disposat a reconèixer un referèndum unilateral?

President, ens parla vostè amb orgull de la llei de la transparència. Nosaltres també n'estem orgullosos perquè la vàrem votar. Però això era en la legislatura anterior... No creiem que en aquest vuit mesos s'hagi resolt cap dels problemes pendents del país. Tot ha d'esperar al gran dia que servirà per resoldre de forma gairebé miraculosa tots els problemes. Però, i mentrestant?

Tenim un deute públic que superarà a finals d'any els 75.000 milions d'euros. En 5 anys els seus governs han generat més deute públic que els governs d'esquerres en 7 anys.

La despesa social està congelada a nivells de fa 11 anys.

Certament hi ha algunes dades positives de creixement i ocupació i som els primers en celebrar-les, però 445.000 aturats i aturades, dels quals 312.000 cobren una prestació màxima de 426€ o no cobren res, són per a nosaltres motiu d'especial preocupació.

S'han incrementat en un 76% els accidents laborals mortals.

S'obre una bretxa en rendiment escolar segons l'origen de l'alumnat. I ens diu l'ONG "Save the Children" que a Catalunya és una bretxa més gran que en el conjunt d'Espanya. 6 de cada 10 infants de 0 a 3 no estan escolaritzats. I en els seus pressupostos no aprovats no hi figurava ni un euro dedicat a això. Tenim més de 1000 aules prefabricades.

Segons la Federació d'Associacions en Defensa de la Sanitat Pública en el seu Informe sobre els Serveis Sanitaris de les Comunitats Autònomes, Catalunya ocupa el lloc 14 de 17. L'any 2009 ocupava el lloc número 5.

El temps de permanència en la llista d'espera per rebre una prestació a la dependència és a Catalunya un 150% més llarg que la mitjana espanyola. Això diu l'Informe de l'Observatori Estatal de Dependència de l'Associació de Directores i Directores de Serveis Socials de juliol d'enguany.

La inversió en Infància a Catalunya és del 0,9% del PIB, molt per sota de la mitjana espanyola (1,4%) i de l'europea (2,2%). Dades IDESCAT.

Segons el rigorós Informe social de la Fundació Rafael Campalans, 3 de cada 10 menors de 18 anys pateix risc de pobresa i exclusió social, segons dades AROPE-EUROSTAT.

L'any 2015 el 19,6% dels catalans manifestava tenir dificultats per pagar les despeses de l'habitatge on resideix.

President, dono aquestes dades no com a element de crítica a la seva gestió; això en tot cas correspon al debat sobre l'orientació política general del govern, sinó que ho faig com a recordatori de la nostra realitat social.

I no em digui que no ha pogut fer més perquè no li vàrem aprovar el pressupost. No ens renyi per no haver anat a una festa a la que no se'ns va convidar.

Mentre no arriba la independència, cal que el seu govern es posi a treballar per millorar les condicions de vida i de treball de la nostra gent.

I torno ara, senyor president, al debat sobre l'anomenat full de ruta.

Hi havia un full de ruta que era el que va presentar Junts pel Sí a les eleccions. Del debat d'investidura se'n desprenia un camí que era el de l'aprovació de les lleis de desconexió i després eleccions constituents. A les conclusions de la Comissió d'Estudi del Procés Constituent hi apareixia una fantasmagòrica Assemblea Constituent que ara veig que ha desaparegut de l'escenari. Finalment, sembla que la via que ens proposa es redueix a "o referèndum acordat o referèndum organitzat per Junqueras i Romeva". No sé si abans o després de la proclamació o declaració d'independència de la que es parlava al full de ruta de Junts pel Sí.

I, perdoni, però la proposta de referèndum unilateral ha suscitat també molts dubtes entre les independentistes. No cal que miri gaire lluny per trobar aquests dubtes. La frase "El RUI és una proposta de polítics adolescents" no és meva, és de Ferran Requejo. Deia més, deia "és una proposta adreçada a accontentar els independentistes impacients". Parlava de problemes de facticitat, de legalitat, de legitimitat, i que dividia el propi moviment independentista. El professor Requejo, no jo, deia: "Perdríem molt temps, molta energia i probablement ens situaria davant una profunda decepció". I una darrera frase que no és de Requejo, ni meva, surt de les seves files: "Si es fa un RUI, serà un 9-N però patètic". Pensi-ho bé abans de fer l'encàrrec, senyor president.

Senyor president, en una qüestió tan transcendental, una major precisió i una major, com li diria..., certesa i estabilitat, del full de ruta aniria molt bé a tots.

President, la seva és una falsa disjuntiva. No es pot dir que un vol acordar un referèndum assenyalant un ultimàtum. "Farem el referèndum tant sí com no, però volem acordar-lo, eh?"

Tots sabem que és ben difícil acordar un referèndum sobre la independència. Però acordar-lo amb un ultimàtum sobre la taula és impossible. I lligar-lo a la investidura d'un govern d'Espanya és un error. En aquestes condicions i si depèn de vostès, no hi haurà canvi a Espanya. O pitjor, pot haver-hi involució.

Ja sap que nosaltres defensem un referèndum sobre un nou acord que es recolliria en una reforma constitucional federal. Sé que això no reuneix molts manifestants, però m'agradaria saber quants vots és capaç de sumar.

Sé perfectament que aquesta proposta no satisfà els anhels de molta gent. I també sóc conscient de la seva dificultat. Ni sabem ni quan ni com serà, ni té l'èxit garantit. Però estic convençut que és la proposta més sòlida i viable i que, d'arribar a bon port, seria acceptada per una majoria de catalans i espanyols.

Però, permeti'm, senyor president, que subratlli el que crec que separa més la seva posició política de la nostra: la unilateralitat. No hi ha solució unilateral a un problema que no sols és català, sinó que és un problema espanyol.

Crec que hauríem de fer un esforç per trobar una resposta a la següent pregunta: té sortida raonable, sense conflictes i amb un ampli suport social l'actual atzucac en què es troba la relació de Catalunya amb la resta d'Espanya?

Malauradament, no hi ha motius per l'optimisme si mirem el que ha anat succeint des de 2010 ençà. Agradi o no, la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut que havia votat la ciutadania catalana va deixar en suspens la via del pacte. I fins ara no hi ha hagut cap iniciativa seriosa per reprendre aquesta via.

El govern del PP fins ara ha negat directament el problema, mentre el seu govern i els del seu antecessor, l'aprofiten per sumar arguments i suports al seu projecte independentista.

I jo els hi dic, a vostè i a Rajoy, que ni immobilisme ni unilateralitat no porten enlloc. O potser a un conflicte sense sortida que ningú no vol, però que ens perjudicaria a tots.

Sr. president, el resultat de les eleccions al Parlament de Catalunya del 27 de setembre de 2015 és inequívoc: hi ha una majoria parlamentària que li va donar suport perquè vostè fos investit president, però no hi ha una majoria ciutadana en favor de la independència.

La majoria social que avui existeix a Catalunya és la que formen totes aquelles persones que estan insatisfetes amb l'actual estat de les relacions entre Catalunya i la resta d'Espanya.

Una majoria de la que en formen part destacada les persones que, com vostè i el seu grup, volen la independència, però també molts altres, com nosaltres,

que desitgem el reconeixement de la nostra realitat nacional, més autogovern, un millor finançament i la participació directa en la governança de l'Estat a través de mecanismes de participació típics d'un Estat federal.

President, crec que cal descartar les falses dreceres i les solucions màgiques o immediates. No n'hi ha.

El problema de la relació de Catalunya amb la resta d'Espanya (com diem els federalistes i autonomistes) o de la relació de Catalunya amb Espanya (com dieu els independentistes) no és exclusivament un problema de Catalunya. És un problema d'Espanya.

I si és un problema d'Espanya no hi ha cap raó per la qual la solució, o l'encarrilament del mateix, es pugui abordar sense la participació de les institucions espanyoles i l'opinió del poble espanyol. I la participació de les institucions catalanes i l'opinió del poble català, naturalment.

I, si això és així, l'únic camí és el camí del diàleg, la negociació i el pacte; és la única via per resoldre el problema.

Perquè, no ens enganyem i, sobretot, no enganyem els ciutadans: ni una majoria d'espanyols pot imposar una solució que no sigui acceptada per la majoria dels catalans, ni una majoria de catalans pot imposar una solució que no sigui acceptada per la majoria dels espanyols.

Fins i tot suposant (que ja és molt suposar) que des de les institucions catalanes es tingués (que no es té) la força moral, legal i física suficient per imposar una decisió unilateral, el problema no té solució factible, raonable i acceptable majoritàriament a la societat espanyola (i tampoc a la pròpia societat catalana) i, per descomptat, a nivell europeu i internacional, sense un pacte previ entre les institucions catalanes i les institucions espanyoles.

Sr. president,

Sovint es fa molt difícil entendre les incoherències en que està instal·lada la política catalana.

Mentre s'aproven resolucions en aquesta Cambra, amb el seu vot, dient que el Tribunal Constitucional ja no té autoritat a Catalunya, la mateixa Cambra, i també el seu Govern, no deixen de presentar al·legacions i recursos davant del mateix Tribunal Constitucional.

Mentre es parla de desconexió, es reivindiquen les connexions. Connexions energètiques, d'aigua, ferroviàries, totes elles imprescindibles.

Es promouen lleis de desconexió que no disconnecten, i aquesta magna obra legislativa sembla que ha de culminar en una llei de transitorietat jurídica que

no s'aguantarà per enlloc, per no respectar cap mena de lògica jurídica ni institucional en un Estat de dret.

Això sí, si el Tribunal Constitucional anul·la aquestes lleis, que ho farà sens dubte, i novament ho farà per unanimitat, vostè ens dirà que unes noves eleccions al Parlament serviran per ressuscitar aquests textos legals d'entre els morts. Però no serà així.

Sr. president,

No em cansaré de repetir-ho.

El problema que tenim sobre la taula no té una solució simple en forma de declaració, proclamació, referèndum o el que sigui que s'inventin de forma unilateral.

No hi ha sortida que no passi per una via de diàleg, negociació i pacte. I en el context actual no pot haver-hi diàleg, negociació i pacte des dels ultimàtums o els "tenim pressa". Sé que potser em diran que això és una etapa superada, que el catalanisme polític ara és ben diferent, que ara estem en fase decisiva, en el tot o res. I potser m'ho diran amb la mateixa contundència que utilitzaven per parlar d'eleccions plebiscitàries. Hem passat tantes pantalles tan ràpidament que se'ns oblida que portem quatre anys sense cap avenç concret. Ni una sola competència més, ni més recursos, ni més inversions, ni més grans projectes, ni cooperació entre administracions, ni nou finançament, ni res de res. Se'ns diu que tot això també és aigua passada, que ara estem en una altra fase, esperant guanyar-ho tot de cop quan arribi el gran dia, encara que això ens faci renunciar a algun avenç concret en el dia a dia. Però els problemes dels catalans i catalanes no poden esperar al gran dia en que tot se solucioni per art de màgia.

No estem ni un procés de transició nacional, ni en una desconexió progressiva, ni en la fase post-autonòmica, ni en la fase quasi-sobirana, ni en la pre-independent. Ni podem seguir saltant pantalles, ni tornar a pantalles anteriors.

Torno a la idea de l'absència de solucions fàcils.

Si no hi ha solucions fàcils, ens queden les complexes. Les que són fruit del diàleg, la negociació i el pacte.

Les solucions federals, en definitiva.

És per això, entre d'altres motius, que els socialistes proposem un camí que culmina en un referèndum que cal guanyar tant a Catalunya com en el conjunt d'Espanya. És la única forma de verificar si la proposta té el consens necessari aquí i allà.

Però el referèndum sobre la reforma constitucional federal que proposem serà una de les darreres etapes d'aquesta via, sent la darrera el nou Estatut o Constitució catalana fruit del pacte federal.

Perquè aquesta solució sigui viable, cal començar des d'ara un llarg camí que tanqui ferides, esmeni errors i obri perspectives per a un diàleg polític de fons.

Sr. President, vostè ens demana la nostra confiança.

Ens demana la confiança perquè li permetem seguir un camí que només ens porta a l'enfrontament i a la divisió de la societat.

Ens demana la confiança perquè li permetem seguir un camí que té com a horitzó trencar la legalitat i l'Estat de dret, deixant les institucions catalanes fora de la llei.

Ens demana la confiança perquè li permetem portar a Catalunya a córrer el risc més gran des que tenim democràcia i autogovern.

Ens demana la confiança perquè li permetem seguir una via unilateral que no porta enlloc.

Ens demana la confiança per a desconèixer el resultat de les darreres eleccions. Les que vostès van determinar que eren plebiscitàries....fins el moment en que les van perdre com a tals.

Doncs, bé, si és per a seguir aquests camins, no li podem donar la nostra confiança. Seria per part nostra una greu incoherència i una greu irresponsabilitat. No ho farem.

No li podem donar la nostra confiança perquè, com he dit, i crec que vostè sap, no hi ha cap solució que no vingui de la mà del diàleg, la negociació i el pacte.

Miri, l'experiència de més de 100 anys de catalanisme polític ens diu que sense diàleg, negociació i pacte, mai no hi hagut cap avenç a Catalunya.

Ans al contrari, quan algú ha pensat que pot imposar una solució o una política concreta i aquesta no ha estat amplíssimament recolzada per la ciutadania, sempre ha acabat en desastre.

No li podem donar la nostra confiança perquè no hi ha vies unilaterals per a resoldre el problema de reconeixement que avui té Catalunya.

No li podem donar la nostra confiança quan vostè vol seguir un camí que la majoria dels catalans no volen seguir, tot i que pot ser que sí ho vulgui la majoria de diputats i diputades d'aquesta Cambra.

No li podem donar la nostra confiança quan vol que la societat catalana es trenqui per la meitat perquè vostès tenen presa en assolir uns objectius que no són compartits per la majoria dels catalans.

No, president, per a fer el que vostè ens diu que vol fer no li podem donar la nostra confiança.

Sr. president,

Si vostè volgués la nostra confiança sap perfectament que el full de ruta hauria de ser un altre.

No li estic demanant que renunciï a les seves conviccions. De cap de les maneres. Però, per la mateixa raó que tots tenim en els nostres idearis i posicionaments polítics uns objectius ideals que cerquem a llarg termini, però sabem que, prèviament, hem d'assolir uns altres menys ambiciosos, li demano que vostè pensi en l'avui i el demà de les necessitats de la societat catalana i no només en el seu futur ideal.

Quina hauria de ser, en la nostra opinió aquesta opció:

Primer pas.

Revertir la dinàmica de relacions conflictives entre els governs de Catalunya i Espanya.

Tindrà tot el nostre suport si vostè aposta per resoldre per la via de la negociació els conflictes competencials pendents i treballar per a recuperar els elements d'autogovern erosionats per la Sentència del Tribunal Constitucional, que la pròpia Sentència ja apunta que es podrien resoldre modificant lleis al Congrés dels Diputats (per exemple, reformant la Llei Orgànica del Poder Judicial, la Llei de Règim Local –per fer possible l'organització territorial pròpia de Catalunya en vegueries–, la normativa d'organismes i institucions estatals per a impulsar la participació en ells de les Comunitats Autònomes, etc.).

Tindrà tot el nostre suport si vol que aquesta Cambra li doni suport per a abordar els 23 temes plantejats ja pel president Mas al president Rajoy (dels quals n'hi alguns que venen d'etapes anteriors).

Tindrà tot el nostre suport si ens busca per a temes com:

Derogar la LOMCE, particularment pel que implica d'ingerència en la política lingüística i educativa de la Generalitat.

Aprovar una Llei de Llengües.

Assegurar la presència de la llengua i la cultura catalanes a la UNESCO.

Resoldre qüestions relatives a la Memòria Històrica com l'anul·lació del judici al president Companys.

I fins i tot per abordar qüestions d'ordre menor com la introducció d'un distintiu autonòmic a les matrícules dels vehicles tal com s'ha fet a França.

Segon pas.

Tindrà tot el nostre suport si decideix abandonar la peregrina idea de inhibir-se davant la propera reforma del sistema de finançament i decideix abordar sense dilació la negociació del nou model de finançament, revisant l'excessiu esforç de reducció del dèficit imposat a les Comunitats Autònomes, negociant el quitament parcial del seu deute, introduint el principi d'ordinalitat i impulsant els Consorcis Tributaris.

Fa uns dies el Vicepresident es queixava del desigual repartiment del dèficit imposat pel ministre Montoro. Nosaltres també creiem que és un repartiment injust. Vostès poden optar per tenir el nostre suport a Catalunya i a Madrid per a lluitar conjuntament contra aquest repartiment i per a un nou finançament.

També podem col·laborar a cercar aliances per a la revisió de la política inversora que el PP ha aplicat al llarg dels darrers anys.

I el tercer pas, seria obrir la perspectiva d'un pacte federal a través de la reforma constitucional.

Sr. President.

Sóc conscient que el camí que proposo no és senzill i que, fins i tot, alguns poden preferir jugar a la ruleta russa i apostar pel tot o res, però considero que tant l'immobilisme de Rajoy com la deriva unilateral de l'independentisme estan abocades al fracàs i poden comportar finalment un xoc de trens en el que tots hi sortirem perdent posant en risc, fins i tot, la unitat civil del poble català i el funcionament del nostre autogovern.

Per això, i conscient del gran pes que Catalunya te a la política espanyola, crec que el catalanisme, en les seves diverses expressions, no pot inhibir-se de l'esforçar per canviar de govern a Espanya, substituint Mariano Rajoy com a president del govern.

Estic convençut que una gran majoria de catalans i catalanes (més del 75% si prenem com a indicador el resultat de les darreres eleccions generals) desitja un canvi en la presidència del govern. I la qüestió és si les forces que li donen suport a vostè i els partidaris del referèndum acordat, seran capaços d'afavorir aquest canvi sense condicionar la investidura d'un nou president a la celebració d'un referèndum sobre la independència.

No dic que canviïn d'objectius polítics ni que abandonin les seves reivindicacions, tant sols els demano que cerquin el canvi polític a Espanya, que no condicionin la investidura a la obtenció d'un referèndum sobre la independència. Crec que tots hi sortiríem guanyant. Els catalans i les catalanes hi sortirien guanyant.

Sr. president,

Amb independència del resultat de la votació sobre la qüestió de confiança, nosaltres seguirem defensant el nostre projecte federal i la via del diàleg, la negociació i el pacte.

Sabem que és la única via raonable i possible per establir un marc en el qual es puguin resoldre d'una manera acordada, mitjançant mecanismes coneguts, acceptats i respectats, els inevitables problemes que es produeixen quan conviuen diferents nivells de govern. I la millor manera d'ordenar la convivència de diferents sentiments de pertinença o de diverses identitats nacionals.

Alertem, Sr. President, de que en els propers mesos, es poden accentuar alguns elements que han caracteritzat la política catalana els darrers anys: uns fulls de ruta en constant evolució incapaços d'assolir els objectius que es proposen, una retòrica que amaga el fracàs i el temps perdut i, tal vegada, un augment de la polarització.

Potser augmentarà la pressió per estigmatitzar els que no combreguem amb el dogma 'processista', els que no creiem en solucions miraculoses, els que fins i tot diem que els referèndums de la meitat més un poden no ser l'eina més adequada per resoldre el problema, i més després de veure algunes experiències ben recents, com la d'Escòcia o la del Brexit. Meitat més un és poc quan el que es vol és trencar. Meitat més un és insuficient quan es pretén resoldre un problema que afecta als sentiments d'identitat nacional que acostumen a estar molt barrejats. Meitat més un és insuficient per desfer lligams acumulats al llarg de segles.

En fi, sé que avui tampoc no els convenceré. Però nosaltres no abandonarem la nostra via ni ens deixarem arrossegar per estratègies d'altres.

Entre d'altres coses perquè ja hem patit prou els efectes de la polarització. I els hem vist també en d'altres.

Els socialistes no volem afegir confusió a la situació ja prou convulsa del nostre panorama polític.

Nosaltres seguirem sense participar en manifestacions de les que no compartim els objectius, no farem jocs de mans per no definir-nos, ni deixarem d'emetre opinions i vots coherents amb el nostre plantejament encara que això ens pugui portar a situacions incòmodes.

I, pot estar segur que, pel bé del poble de Catalunya, seguirem alertant contra els riscos de divisió, els perills de dreceres que situïn les institucions catalanes fora de la legalitat o les falses promeses que són garantia de futures frustracions.

No ens perdonaríem mai haver callat les nostres raons per conveniència o per comoditat.

Moltes gràcies.